

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการ ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ซึ่งในบทนี้จะได้กล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับ วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าคือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการ วิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้สอน ใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ทั้งสิ้น 10 คน คัดเลือกโดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป
2. มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 กลุ่มประชากรที่เป็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้สอน ในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2555 ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 115 คน จาก 23 โรงเรียน ดังรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

ลำดับ	ชื่ออำเภอ	ขนาดของสถานศึกษา		ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	
		ขนาดกลาง (โรง)	ขนาดใหญ่ (โรง)	ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)	ครูผู้สอน (คน)
1	เมือง	7	2	9	36
2	รามัน	3	1	4	16
3	บันนังสตา	3	1	4	16
4	ยะหา	5	-	5	20
5	ธารโต	1	-	1	4
รวม	8 อำเภอ	18	5	23	92
รวมทั้งหมด		23		115	

(ที่มา : สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา,2555)

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) คือใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียว ร่วมกับการเก็บข้อมูลโดยมีการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 แบบของเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

- ก. แบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ
- ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ

- 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) การคัดกรองนักเรียน
- 3) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน
- 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข
- 5) การส่งต่อนักเรียน

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 3 ระดับซึ่งจะทำการวัดระดับ สภาพการดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยมีความหมายของแต่ละระดับดังนี้

5 หมายถึง	ปฏิบัติระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	ปฏิบัติระดับมาก
3 หมายถึง	ปฏิบัติระดับปานกลาง
2 หมายถึง	ปฏิบัติระดับน้อย
1 หมายถึง	ปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับ ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะต่อ การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

ข. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน 4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การส่งต่อนักเรียนรวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ

3.3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากงานวิจัยของแก้ว อวนศรี(2552); สุเทพ พรหมรักษา(2552); สมพงษ์ แก้วอาจ(2547); วิจิต รุ่งศรีทอง(2545); เรืองยศ ครองตรี(2550) ; สุภาพ อัยยะ(2552) และ วิฑูร วังษ์แหวน(2549)

1.2 กำหนดขอบเขต และโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุม การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน 4)

การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ5) การส่งต่อนักเรียน แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.3 ร่างแบบสอบถามเพื่อขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งมีการตรวจและแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือพิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความตรง ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 116-117) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน

1.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 125-126) แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้ แก้ไขปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์จากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง

1.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

2.การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนา
นักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การส่งต่อนักเรียน รวมถึงข้อคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

2.3 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสัมภาษณ์กับบุคคลที่ไม่ใช่
กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย 1 ครั้ง

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งหนึ่งแล้วจึง
นำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

1) โดยทำเรื่องขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลาที่จะทำการเก็บข้อมูล

2) ผู้วิจัยดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร โดยขอความร่วมมือ
จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

3) ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด ที่ได้ นำมาดำเนินการตามขั้นตอน
การวิจัยต่อไป

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

1) โดยทำเรื่องขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามจังหวัดยะลาในการสัมภาษณ์

2) ผู้วิจัยเก็บรวบรวม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ทั้งหมดที่ได้ นำมาดำเนินการตาม
ขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิธีการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ก. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และ ค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

3. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา เป็นรายด้าน และหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน โดยให้คะแนน ตามเกณฑ์ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 : 126-127 อ้างถึงในดลมนรรัตน์ บากา และ เกษตรชัย และหิม, 2548 : 82) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้ คือ

1.00 -1.49	หมายถึง ปฏิบัติระดับ	น้อยที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึง ปฏิบัติระดับ	น้อย
2.50 – 3.49	หมายถึง ปฏิบัติระดับ	ปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึง ปฏิบัติระดับ	มาก
4.50 – 5.00	หมายถึง ปฏิบัติระดับ	มากที่สุด

4. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

ข. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นโดยวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) เกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) การส่งต่อนักเรียน รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูล เป็นค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นปลายเปิด เสนอในรูปของความเรียง โดยเรียงตามลำดับความถี่

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ย (μ) หาค่าตัวกลาง

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

นำค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) แต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนน แนวโน้มเข้าสู่ ส่วนกลางโดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของแต่ละข้อ

4. เปรียบเทียบโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)